

Briselē, 2025. gada 31. jūlijā
(OR. en)

11314/25

Starpiestāžu lieta:
2025/0243 (NLE)

COPEN 201
DROIPEN 78
JAI 1041
ENV 705
RELEX 1010

PRIEKŠLIKUMS

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2025. gada 29. jūlijs
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretāre <i>Thérèse BLANCHET</i>
K-jas dok. Nr.:	COM(2025) 433 final
Temats:	Priekšlikums PADOMES LĒMUMS par to, lai Eiropas Savienības vārdā parakstītu Eiropas Padomes Konvenciju par vides krimināltiesisko aizsardzību

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2025) 433 final.

Pielikumā: COM(2025) 433 final

EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 29.7.2025.
COM(2025) 433 final

2025/0243 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

**par to, lai Eiropas Savienības vārdā parakstītu Eiropas Padomes Konvenciju par vides
krimināltiesisko aizsardzību**

PASKAIDROJUMA RAKSTS

Šis priekšlikums attiecas uz to, lai Eiropas Savienības vārdā parakstītu Eiropas Padomes Konvenciju par vides krimināltiesisko aizsardzību (turpmāk tekstā “konvencija”).

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Noziegumi pret vidi rada būtisku kaitējumu videi, cilvēku veselībai un ekonomikai, un tie ir kļuvuši par aizvien lielāku ES un pasaules mēroga problēmu. Noziegumi pret vidi ir ceturtā lielākā organizētā noziedzīgā darbība pasaulē pēc narkotiku tirdzniecības, cilvēku tirdzniecības un viltošanas. Tās gada pieauguma temps ir no 5 % līdz 7 %⁽¹⁾. Tādi noziegumi kā nelegāla atmežošana, ūdens, gaisa un augsnes piesārņošana, ozona slāni noārdošu vielu nelikumīga tirdzniecība, malumedniecība, maluzvejniecība un citi noziedzīgi nodarījumi nopietni kaitē bioloģiskajai daudzveidībai un cilvēku veselībai un iznīcina veselas ekosistēmas. Ņemot vērā radītā kaitējuma un degradācijas globālo ietekmi, kas bieži vien ir saistīta ar organizēto noziedzību starptautiskā mērogā, ir nepieciešama izlēmīga rīcība, spēcīga starptautiskā sadarbība, kuras pamatā ir vienota izpratne par noziegumu pret vidi kategorijām, kā arī sankcijas un pārrobežu sadarbība.

Pēdējo desmitgažu laikā ES ir pakāpeniski pastiprinājusi centienus reglamentēt videi kaitīgu rīcību. Pašlaik ievērojams skaits ES likumdošanas instrumentu, galvenokārt direktīvas, nosaka attiecīgus standartus un ierobežojumus dažādām vides nozarēm un saistītos pienākumus atbildīgajām personām. Lai vēl vairāk uzlabotu vides aizsardzību un stiprinātu cīņu pret noziegumiem pret vidi, ES ir pieņēmusi Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2024/1203 (2024. gada 11. aprīlis), kas paredz noteikumus par vides krimināltiesisko aizsardzību un aizstāj Direktīvas 2008/99/EK un 2009/123/EK (turpmāk “DVKA”). DVKA ir paredzēti kopējie minimālie noteikumi attiecībā uz noziedzīgu nodarījumu un sodu definēšanu nolūkā iedarbīgāk aizsargāt vidi un attiecībā uz pasākumiem, ar ko novērst un apkarot noziegumus pret vidi un efektīvi panākt Savienības vides tiesību aktu izpildi. DVKA stājas spēkā 2024. gada 20. maijā, un tajā ir noteikts, ka dalībvalstīm līdz 2026. gada 20. maijam ir jāpieņem vajadzīgie transponēšanas pasākumi.

Eiropas Padome kā iestāde, kas pieņēma pirmo starptautisko instrumentu noziegumu pret vidi apkarošanai 1998. gada Konvencijā par vides krimināltiesisko aizsardzību⁽²⁾ (turpmāk “1998. gada konvencija”), arī atzīst, ka ir vajadzīga pastiprināta starptautiska pieeja šo noziegumu apkarošanai.

1998. gada konvencija nestājās spēkā, jo nebija sasniegts nepieciešamais ratifikāciju vai pievienošanās skaita minimums.

Tāpēc Eiropas Padomes Koordinācijas komiteja noziedzības novēršanas un noziedzības kontroles jomā – Eiropas Krimināltiesisko problēmu komiteja (CDPC) – izveidoja Ekspertu darba grupu jautājumos par vides krimināltiesisko aizsardzību (CDPC-EC), lai priekšizpētē⁽³⁾ apsvērtu iespējamo turpmāko rīcību, novērtējot, vai ir iespējams un lietderīgi izstrādāt jaunu konvenciju, kas aizstātu 1998. gada konvenciju, un šī ekspertu grupa 2022. gada jūnijā nolēma, ka jaunas konvencijas izstrāde ir iespējama un lietderīga.

⁽¹⁾ ANO Vides programmas un Interpola ātrās reaģēšanas novērtējums: *The Rise of Environmental Crime* (“Noziegumi pret vidi pieņemam spēkā”), 2016. gada jūnijs.

⁽²⁾ Konvencija par vides krimināltiesisko aizsardzību, Eiropas Padomes līgumu sērija Nr. 172, pieņemta 1998. gada 4. novembrī.

⁽³⁾ Priekšizpēte par vides krimināltiesisko aizsardzību “CDPC(2021)9-Fin”.

Eiropas Padomes Ministru komiteja 2022. gada 23. novembrī pieņēma statūtus jaunai Ekspertu komitejai jautājumos par vides krimināltiesisko aizsardzību (*PC-ENV*)⁽⁴⁾. *PC-ENV* tika izveidota un pilnvarota Ministru komitejas un *CDPC* pakļautībā izstrādāt jaunu konvenciju par vides krimināltiesisko aizsardzību.

Savienība risināja sarunas par konvenciju, pamatojoties uz Līguma par Eiropas Savienības darbību ("LESD") 216. panta 1. punkta ceturto alternatīvu, saskaņā ar kuru Savienība var risināt sarunas un noslēgt starptautisku nolīgumu, ja šāds nolīgums "(..) varētu ietekmēt kopējos noteikumus vai mainīt to saturu".

Eiropas Komisija pārstāvēja Savienību sarunās par konvenciju saskaņā ar LESD 218. panta 3. un 4. punktu atbilstīgi Padomes lēmumam, ar ko Eiropas Komisiju pilnvaro piedalīties⁽⁵⁾.

Savienība ir aktīvi piedalījusies sarunās un tiekusies uz mērķi nodrošināt konvencijas saderību ar Savienības tiesību aktiem, atbilstību DVKA, kā arī konvencijas kvalitāti un pievienoto vērtību starptautiskā līmenī.

Pēc vairākām sarunu kārtām⁽⁶⁾ *PC-ENV* ceturtajā sanāksmē, kas notika 2024. gada 4.–7. jūnijā, tika panākta vienošanās par jaunās konvencijas tekstu.

Eiropas Padomes Ministru komiteja pieņēma konvenciju [datums] un atvēra to parakstīšanai [datums] [vieta].

Šā priekšlikuma mērķis ir sākt procesu, lai Savienība parakstītu konvenciju nolūkā to vēlāk noslēgt, ierosinot Padomei pieņemt lēmumu, ar ko pilnvaro Savienību parakstīt konvenciju saskaņā ar LESD 218. panta 5. punktu.

Konvencija ir pilnībā saderīga ar Savienības tiesību aktiem kopumā un jo īpaši ar DVKA, un ar to starp citiem Eiropas Padomes locekļiem un galvenajiem starptautiskajiem partneriem, kas var kļūt par konvencijas pusēm, visā pasaulē popularizēs galvenos jēdzienus, kas izriet no Savienības pieejas noziegumiem pret vidi.

• **Konvencijas saturs**

Konvencijas mērķis ir efektīvi novērst un apkarot noziegumus pret vidi, veicināt un uzlabot valstu un starptautisko sadarbību un noteikt minimālos noteikumus, lai palīdzētu valstīm tos iestrādāt savos tiesību aktos.

Konvenciju piemēro noziedzīgu nodarījumu novēršanai, atklāšanai, izmeklēšanai, kriminālvajāšanai un sodīšanai par tiem, un tajā ir definēti termini "nelikumīgs", "ūdens", "ekosistēma" un "atkritumi". Šīs definīcijas pilnībā atbilst attiecīgajām definīcijām un jēdzieniem ES tiesību aktos.

Konvencija tās pusēm uzliek par pienākumu veikt vajadzīgos pasākumus, lai pieņemtu konvencijā izklāstītos noteikumus. Tā aptver pasākumus, kuru mērķis ir valsts tiesību aktos noteikt, ka nelikumīgā rīcība, uz ko attiecas konvencija, ir noziedzīgi nodarījumi, un paredzēt attiecīgas sankcijas, kā arī vairākus pasākumus ar nolūku nodrošināt efektīvu cīņu pret noziegumiem pret vidi, tostarp attiecībā uz resursiem, apmācību, sadarbību un stratēģiskām pieejām.

⁽⁴⁾ Eiropas Krimināltiesisko problēmu komiteja (*CDPC*) – Ekspertu komitejas jautājumos par vides krimināltiesisko aizsardzību (*PC-ENV*) statūti (CM(2022)148-add2final).

⁽⁵⁾ Padomes Lēmums (ES) 2023/2170 (2023. gada 28. septembris), ar ko Eiropas Komisiju pilnvaro Eiropas Savienības vārdā piedalīties sarunās par Eiropas Padomes Konvenciju, ar ko atceļ un aizstāj 1998. gada Konvenciju par vides krimināltiesisko aizsardzību (Eiropas Padomes līgumu sērija Nr. 172).

⁽⁶⁾ Sarunu kārtas notika 2023. gada 16.–18. oktobrī, 2024. gada 27.–29. februārī un 2024. gada 4.–7. jūnijā.

Materiālo krimināltiesību nodaļa attiecas uz nelikumīgiem un tīšiem noziedzīgiem nodarījumiem, kas saistīti ar piesārņojumu, tādu izstrādājumu laišanu tirgū, kuri neatbilst vides prasībām, noziedzīgiem nodarījumiem, kas saistīti ar ķīmiskām vielām, radioaktīviem materiāliem vai vielām, dzīvsudrabu, ozona slāni noārdošām vielām un fluorētām siltumnīcefekta gāzēm, noziedzīgiem nodarījumiem, kas saistīti ar atkritumiem, iekārtām, kuģiem, kā arī virszemes ūdeņu vai gruntsūdeņu nelikumīgu iegūvi, nelikumīgi iegūtu kokmateriālu tirdzniecību, izrakteņu nelikumīgu iegūvi un aizsargājamu savvaļas augu vai dzīvnieku nonāvēšanu, iznīcināšanu, iegūšanu un turēšanu, tirdzniecību ar aizsargājamiem savvaļas dzīvniekiem vai augiem, dzīvotņu nelikumīgu noplicināšanu aizsargājamā teritorijā un noziedzīgiem nodarījumiem, kas saistīti ar invazīvām svešzemju sugām.

Konvencijā arī paredzēts, ka par īpaši smagu noziedzīgu nodarījumu atzīst jebkuru noziedzīgu nodarījumu, uz ko attiecas konvencija, ja tas izdarīts ar nodomu un izraisa īpaši smagu kaitējumu vai iznīcināšanu.

Īpašā iedaļā par krimināltiesību vispārīgajiem noteikumiem ir iekļauti noteikumi par kūdīšanu, palīdzēšanu un atbalstīšanu, un mēģinājumu, jurisdikciju, juridisko personu atbildību, sankcijām un pasākumiem, atbildību pastiprinošiem apstākļiem un citas puses iepriekš piespriesto sodu ņemšanu vērā. Sankcijām pret fiziskām personām būtu jāietver brīvības atņemšana, un tās var ietvert arī naudas sodus. Sankcijām pret juridiskām personām būtu jāietver krimināltiesiskas vai nekrimināltiesiskas finansiālas sankcijas, un tās varētu ietvert citus pasākumus, piemēram, aizliegumu veikt komercdarbību, izslēgšanu no tiesībām uz sabiedrisko labumu, palīdzību vai piekļuvi publiskajam finansējumam un tiesas uzraudzību. Pusēm būtu arī jānodrošina iespēja iesaldēt, izņemt un konfiscēt nozieguma rīkus un noziedzīgi iegūtus līdzekļus, kas iegūti no noziedzīgiem nodarījumiem, kuri noteikti saskaņā ar šo konvenciju.

Nodarījumu izmeklēšanai un saukšanai pie atbildības par tiem nevajadzētu notikt pakārtoti sūdzībai. Personām, kuras ir pietiekami ieinteresētas vai norāda uz tiesību aizskārumu, un nevalstiskajām organizācijām, kuras veicina vides aizsardzību, vajadzētu būt tiesībām piedalīties kriminālprocesā, ciktāl šādas tiesības pusē pastāv tiesvedībā par citiem noziedzīgiem nodarījumiem.

Konvencija uzliek par pienākumu tās pusēm sadarboties un savstarpēji koordinēt rīcību saskaņā ar šo konvenciju un piemērojot attiecīgus starptautiskus un reģionālus instrumentus par darbību krimināllietās. Tas arī nodrošina informācijas apmaiņu starp pusēm, vienlaikus ievērojot datu aizsardzības noteikumus.

Turklāt konvencijā ir paredzēti pasākumi cietušo un liecinieku aizsardzībai, kā arī to personu aizsardzībai, kuras ziņo par nodarījumiem vai citādi sadarbojas ar tiesu iestādēm.

Tiks izveidota Pušu komiteja, kurā būs pušu pārstāvji un kura, izmantojot uzraudzības mehānismu, uzraudzīs konvencijas īstenošanu un atvieglos informācijas, pieredzes un labas prakses apkopošanu, analīzi un apmaiņu starp pusēm.

Konvencija arī nodrošina pamatu, lai puses varētu izmantot dažas atrunas, arī iespēju reģionālās integrācijas organizācijām precizēt konkrētu konvencijas jēdzienu darbības jomu, pamatojoties uz to saskaņotajiem tiesību aktiem.

• Saskanība ar spēkā esošajiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā

Sarunas par konvenciju norisinājās saskaņā ar visaptverošajām sarunu norādēm, ko Padome 2023. gada 28. septembrī pieņēma kopā ar pilnvarojumu sarunām.

Konvencija ir pilnībā saskanīga ar Savienības mērķi nodrošināt augstu vides kvalitātes aizsardzības un uzlabojuma līmeni, kā paredzēts LES 3. panta 3. punktā un LESD 191. pantā.

Konvencija cieši atspoguļo DVKA darbības jomu, struktūru un saturu, aptverot jautājumus, kas ir Savienības kompetencē, kā noteikts Līgumos.

Konvencijā ietvertās juridiskās definīcijas un terminoloģija atbilst attiecīgajām juridiskajām definīcijām un jēdzieniem ES tiesību aktos, piemēram, “ekosistēmas” definīcijai DVKA 2. panta 2. punkta c) apakšpunktā un konvencijas 3. panta c) punktā. Konvencijā minētās nodarījumu kategorijas atbilst nodarījumiem, kas noteikti saskaņā ar DVKA, kā arī noteikumiem par personu atbildību un sankcijām; procesuālajām tiesībām un sadarbību; preventīviem pasākumiem un pilsoniskās sabiedrības līdzdalību.

Konvencijā ietvertie noziedzīgie nodarījumi pret vidi un to tvērums ir skaidri definēti un ir saderīgi ar ES tiesību aktiem, jo īpaši ar noziedzīgo nodarījumu sarakstu DVKA 3. panta 2. punktā. To noziedzīgo nodarījumu saraksts, uz kuriem attiecas konvencija, attiecas uz tīšu un nelikumīgu rīcību un pilnībā atbilst noziedzīgajiem nodarījumiem, kas noteikti saskaņā ar DVKA. Noziedzīgs nodarījums “nelikumīga zveja”, kas bija iekļauts sākotnējā Eiropas Padomes sagatavotajā projektā, nav iekļauts tekstā, kurš saskaņots ekspertu līmenī, jo pušu starpā nav vienošanās. Netika panākta vienošanās arī par noziedzīga nodarījuma “minerālu un metālu nelikumīga ieguve un nelikumīga tirdzniecība” tvērumu un definīciju, kā ierosināts sākotnējā Eiropas Padomes sagatavotajā projektā. Attiecīgais noteikums tika pārstrādāts un tagad attiecas tikai uz ieguves darbībām, ko veic bez juridiski nepieciešamās attīstības piekrišanas, un tas atbilst DVKA noteiktajam. Turklāt, līdzīgi kā DVKA, konvencijā ir definēts “sevišķi smags noziedzīgs nodarījums” attiecībā uz gadījumu, ja notiek iznīcināšana vai neatgriezenisks, plaši izplatīts un būtisks kaitējums, vai ilgstošs, plaši izplatīts un būtisks kaitējums ievērojama lieluma vai vidiskās vērtības ekosistēmai vai dzīvotnei aizsargājamā teritorijā, vai gaisa, augsnes vai ūdens kvalitātei.

Sākotnējā Eiropas Padomes izstrādātā konvencijas projekta noteikumi, kas saistīti ar valsts pienākumiem un rūpības pienākumu, nevalstiskajām organizācijām un pilsonisko sabiedrību, izglītību, privātā sektora un mediju līdzdalību, vidiskuma norāžu novērtēšanu, tika svītroti un nav saglabāti konvencijas galīgajā tekstā.

Konvencijas noteikumi par novēršanu un izpratnes veicināšanu, speciālistu apmācību un datu vākšanu tika grozīti un pēc būtības saskaņoti ar attiecīgajiem DVKA noteikumiem (piem., ar DVKA 16. un 18. pantu).

Konvencijā iekļautie vispārīgie krimināltiesību noteikumi, piemēram, par kūdīšanu, palīdzēšanu un atbalstīšanu, un mēģinājumu, jurisdikciju, juridisko personu atbildību, sankcijām un pasākumiem, iesaldēšanu un konfiskāciju, un atbildību pastiprinošiem apstākļiem, ir lielā mērā saskaņoti ar attiecīgajiem DVKA noteikumiem. Turklāt šie noteikumi ir atspoguļoti arī citos ES krimināltiesību instrumentos, piemēram, Direktīvā (ES) 2024/1226 (Direktīva par noziedzīgu nodarījumu un sodu noteikšanu attiecībā uz Savienības ierobežojošo pasākumu pārkāpumiem) vai Direktīvā (ES) 2017/1371 (Direktīva par cīņu pret krāpšanu, kas skar Savienības finanšu intereses, izmantojot krimināltiesības), kā arī Direktīvā (ES) 2024/1260 (Direktīva par aktīvu atgūšanu un konfiskāciju).

Juridisko personu atbildība, kas noteikta konvencijas 34. pantā, pilnībā atbilst DVKA 6. pantā izklāstītajiem noteikumiem, jo uz abiem šiem pantiem attiecas vienādi nosacījumi un tajos ir lietots viens un tas pats formulējums. Turklāt arī konvencijas 33. pants par jurisdikciju ir saskaņots ar DVKA 12. pantā izklāstītajiem noteikumiem, jo abos šajos pantos ir noteikts līdzīgs jurisdikcijas noteikšanas obligātais pamatojums, un noteikums par jurisdikcijas prasībām, ko iesniedz vairākas konvencijas puses, pēc satura un būtības atbilst attiecīgajam DVKA noteikumam.

Konvencijas noteikumos, kas saistīti ar sankcijām pret fiziskām personām, ir noteikts, ka pusēm ir jānodrošina, ka par noziedzīgiem nodarījumiem saskaņā ar konvenciju ir paredzēts brīvības atņemšanas sods (tomēr nav noteiktas konkrētas minimālās prasības attiecībā uz maksimālajiem brīvības atņemšanas termiņiem, kā noteikts DVKA). Puses var ieviest arī finansiālas sankcijas. Šie noteikumi par sodiem fiziskām personām atbilst DVKA un ir iekļauti arī citos ES krimināltiesību instrumentos, piemēram, Direktīvā (ES) 2024/1226. Abos tiesiskajos regulējumos ir paredzētas finansiālas sankcijas juridiskām personām, kā arī papildu sankcijas vai pasākumi, piemēram, aizliegums veikt komercdarbību, aizliegums piekļūt publiskajam finansējumam (arī konkursa procedūrām, dotācijām, koncesijām) un atļauju un pilnvarojumu atsaukšana. Visi konvencijā paredzēto sodu un pasākumu veidi ir iekļauti arī DVKA, kā arī ir saskaņoti ar citiem ES krimināltiesību instrumentiem, piemēram, ar Direktīvas (ES) 2017/1371 9. pantu un Direktīvas (ES) 2024/1226 7. pantu.

Noziedzīgos nodarījumos pret vidi izmantotu nozieguma rīku un noziedzīgi iegūtu līdzekļu iesaldēšana un konfiskācija, kas noteikta attiecīgajā tiesiskajā regulējumā, ir iekļauta konvencijas 35. panta 3. punktā, kā arī DVKA 10. pantā. Turklāt nozieguma rīku un noziedzīgi iegūtu līdzekļu iesaldēšanas un konfiskācijas jēdziens konvencijas 35. panta 3. punktā ir saskaņots ar Direktīvu (ES) 2024/1260 par aktīvu atgūšanu un konfiskāciju un Regulu (ES) 2018/1805 par iesaldēšanas rīkojumu un konfiskācijas rīkojumu savstarpējo atzīšanu. Līdzīgi noteikumi par nozieguma rīku un noziedzīgi iegūtu līdzekļu iesaldēšanu un konfiskāciju ir ietverti arī Direktīvas (ES) 2024/1226 10. pantā un Direktīvas (ES) 2017/1371 10. pantā.

Abos tiesiskajos regulējumos ir paredzēti atbildību pastiprinoši apstākļi – konvencijas 36. pantā un DVKA 8. pantā. Lai gan konvencijā ir paredzēti tādi paši atbildību pastiprinoši apstākļi kā DVKA, pēdējā minētajā papildus ir noteikti arī citi atbildību pastiprinoši apstākļi, piemēram, pierādījumu iznīcināšana vai liecinieku vai sūdzību iesniedzēju iebiedēšana, ko veic likumpārkāpējs. Turklāt atbildību pastiprinošie apstākļi, kas paredzēti Direktīvas (ES) 2024/1226 8. pantā, gandrīz pilnībā atspoguļo konvencijā paredzētos apstākļus.

Konvencijas 39. pantā, kā arī DVKA 15. pantā ir uzsvērts, cik svarīgas ir tiesības piedalīties tiesvedībā personām, kuras ir pietiekami ieinteresētas vai norāda uz tiesību aizskārumu, kā arī nevalstiskajām organizācijām, kas veicina vides aizsardzību.

DVKA attieksies uz noziedzīgiem nodarījumiem pret vidi Savienībā, savukārt konvencijai ir plašāks ģeogrāfiskais tvērums – Eiropas Padomes dalībvalstis un trešās valstis visā pasaulē, kas var kļūt par konvencijas pusēm. Tādējādi konvencija ir unikāla iespēja starptautiskā, juridiski saistošā nolīgumā veicināt vides aizsardzību ārpus Savienības.

Saskaņā ar sarunu norādēm būtu jāpanāk, ka konvencija ir saderīga ar Savienības *acquis*, kas veicina Savienības vides aizsardzības politikas mērķu sasniegšanu un pēc iespējas atspoguļo jaunās DVKA darbības jomu. Atruna, kurā precizēta konvencijas 56. panta 3. punktā minēto terminu nozīme un tvērums, ir instruments, ar ko nodrošināt, ka konvencija atbilst Savienības *acquis*, tajā skaitā un jo īpaši DVKA.

- **Saskanība ar citām Savienības politikas jomām**

Konvencija ir pilnībā saskanīga ar citām ES politikas jomām un neprasīs ES grozīt tās tiesību normas, noteikumus vai standartus nevienā reglamentētā jomā.

Konvencijai ir arī kopīgi mērķi ar citām Savienības politikas jomām un tiesību aktiem, kuru mērķis ir īstenot pamattiesības, kas nostiprinātas Savienības Pamattiesību hartā.

Konvencijā nostiprinātais nediskriminācijas princips jo īpaši pilnībā atbilst Savienības tiesību aktiem par nediskrimināciju un veicinās līdztiesības apsvērumu integrēšanu konvencijas īstenošanā.

Konvencija atbilst arī LESD trešās daļas V sadaļai, ar ko Eiropas Savienībai tiek piešķirta kompetence brīvības, drošības un tiesiskuma telpā. Papildus DVKA Eiropas Savienība ir pieņēmusi visaptverošu tiesību instrumentu kopumu, lai vienlaikus ar vēršanos pret citiem noziegumiem apkarotu noziegumus pret vidi. Minētajā tiesiskajā regulējumā ietilpst šādi tiesību instrumenti:

- Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/1673 (2018. gada 23. oktobris) par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas apkarošanu ar krimināltiesībām,
- Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2019/1937 (2019. gada 23. oktobris) par to personu aizsardzību, kuras ziņo par Savienības tiesību aktu pārkāpumiem,
- Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2024/1260 (2024. gada 24. aprīlis) par aktīvu atgūšanu un konfiskāciju,
- Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1727 (2018. gada 14. novembris) par Eiropas Savienības Aģentūru tiesu iestāžu sadarbībai krimināllietās (*Eurojust*) un ar ko aizstāj un atceļ Padomes Lēmumu 2002/187/TI,
- Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/794 (2016. gada 11. maijs) par Eiropas Savienības Aģentūru tiesībaizsardzības sadarbībai (Eiropolu) un ar kuru aizstāj un atceļ Padomes Lēmumus 2009/371/TI, 2009/934/TI, 2009/935/TI, 2009/936/TI un 2009/968/TI,
- Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2012/29/ES (2012. gada 25. oktobris), ar ko nosaka noziegumos cietušo tiesību, atbalsta un aizsardzības minimālos standartus un aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2001/220/TI,
- Padomes Pamatlēmums 2008/841/TI (2008. gada 24. oktobris) par cīņu pret organizēto noziedzību.

Turklāt konvencija atbilst Savienības datu aizsardzības *acquis*, t. sk. Vispārīgajai datu aizsardzības regulai (VDAR)⁽⁷⁾ un Datu aizsardzības tiesībaizsardzības direktīvai⁽⁸⁾. Turklāt konvencija atbilst spēkā esošajam vai patlaban pārskatīšanā esošajam visaptverošajam Savienības vides tiesību aktu kopumam, uz kuru attiecas jaunā DVKA kā horizontāls instruments. Savienības vides tiesību akti un DVKA mijiedarbojas, ciktāl noziedzīga nodarījuma definīcija, kas noteikta DVKA, prasa nelikumīgu rīcību jeb Savienības vides tiesību aktos noteikto saistību nepildīšanu.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

• Juridiskais pamats

Priekšlikums lēmumam, ar ko pilnvaro Savienības vārdā parakstīt konvenciju, ir iesniegts Padomei saskaņā ar LESD 218. panta 5. punktu.

LESD 218. panta 5. punktā ir paredzēti lēmumi, “ar kuriem atļauj parakstīt nolīgumu”. Tā kā šā priekšlikuma mērķis ir saņemt atļauju konvencijas parakstīšanai, procesuālais juridiskais pamats ir LESD 218. panta 5. punkts.

⁽⁷⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula).

⁽⁸⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/680 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi, ko veic kompetentās iestādes, lai novērstu, izmeklētu, atklātu noziedzīgus nodarījumus vai sauktu pie atbildības par tiem vai izpildītu kriminālsodus, un par šādu datu brīvu apriti, ar ko atceļ Padomes Pamatlēmumu 2008/977/TI.

Materiālais juridiskais pamats galvenokārt ir atkarīgs no paredzētā akta mērķa un satura. Saskaņā ar judikatūru, ja Savienības tiesību akta analīze parāda, ka tam ir divi mērķi vai ka tam ir divas sastāvdaļas, un ja vienu no tām var atzīt par galveno vai dominējošo, bet otrai ir tikai palīgraksturs, tad tiesību akts ir jābalsta tikai uz vienu juridisko pamatu, proti, uz to, ar ko saistīts galvenais vai dominējošais mērķis vai sastāvdaļa.

Konvencija lielā mērā sakrīt ar DVKA. Ņemot vērā to, ka konvencijas galvenais mērķis ir paredzēt minimālos noteikumus attiecīgo noziedzīgo nodarījumu definēšanai, noteikt minimālos standartus sankcijām un minimālos standartus citiem pasākumiem, lai efektīvāk apkarotu noziegumus pret vidi, DVKA juridiskais pamats – LESD 83. panta 2. punkts – ir arī materiālais juridiskais pamats konvencijas noslēgšanai.

• **Savienības kompetence**

Starptautisko nolīgumu (“tikai ES” vai “jaukti”) būtība ir atkarīga no Savienības kompetences konkrētajā jomā.

LESD 3. panta 2. punktā ir noteikts, ka Savienībai ir ekskluzīva kompetence “noslēgt starptautisku līgumu (...), ciktāl līguma slēgšana ietekmē Savienības kopīgos noteikumus vai maina to darbības jomu”. Konkrētāk, Eiropas Savienības Tiesa ir precizējusi, ka “šāda riska [ka var kaitēt Savienības kopīgiem noteikumiem vai grozīt to darbības jomu] konstatējums nenozīmē, ka jābūt pilnīgai saskaņai starp to jomu, uz kuru attiecas starptautiskās saistības, un to, kuru regulē Savienības tiesiskais regulējums”, bet ka “tādas saistības var ietekmēt vai mainīt Savienības kopīgo noteikumu piemērošanas jomu arī tad, ja šīs saistības ietilpst nozarē, kura lielākoties jau tiek regulēta ar šiem noteikumiem”⁽⁹⁾. Savienības kompetences rakstura analīzē ir jāņem vērā jomas, uz kurām attiecas Savienības noteikumi un paredzētā līguma noteikumi, to gaidāmās izmaiņas, kā arī minēto Savienības un līguma noteikumu raksturs un saturs, lai noteiktu, vai iecerētais līgums var apdraudēt Savienības noteikumu vienotu un konsekventu piemērošanu un ar tiem izveidotās sistēmas pienācīgu darbību⁽¹⁰⁾.

Ņemot vērā, ka konvencijas darbības joma lielā mērā pārklājas ar DVKA, konvencijas noslēgšana var ietekmēt Savienības kopīgos noteikumus vai mainīt to darbības jomu LESD 3. panta 2. punkta nozīmē.

Jaunā konvencija cieši atspoguļo DVKA struktūru, būtību, saturu un darbības jomu. Abas ietver saskaņošanas noteikumus attiecībā uz mērķi un darbības jomu, terminoloģiju un definīcijām, noziedzīgiem nodarījumiem, juridisko personu atbildību, jurisdikciju, sankcijām un citiem pasākumiem, atbildību pastiprinošiem apstākļiem, procesuālajām tiesībām un sadarbību, preventīviem pasākumiem un pilsoniskās sabiedrības līdzdalību. Turklāt sarunu laikā tika svītroti vairāki *PC-ENV* ierosinātā konvencijas sākotnējā projekta noteikumi un tā rezultātā konvencijas teksts tika vēl vairāk saskaņots ar DVKA. Piemēram, svītrotie noteikumi attiecās uz valsts pienākumiem un rūpības pienākumu, nevalstiskajām organizācijām un pilsonisko sabiedrību, izglītību, privātā sektora un mediju līdzdalību, vidiskuma norāžu novērtēšanu, nelikumīgu zveju, ekspertu grupas izveidi jautājumos par vides aizsardzību un rīcību pret noziedzību vides jomā, parlamentāro iesaisti uzraudzībā, kā arī atrunu spēkā esību un pārskatīšanu. Salīdzinājumā ar sākotnējo projektu tika būtiski mainīti arī vairāki noteikumi, piemēram, definīcija “nelikumīgs” un “sevišķi smags noziedzīgs nodarījums” (iepriekš saukts par “ekocīdu”), kas tagad precīzi atspoguļo DVKA saturu.

⁽⁹⁾ Spriedums Komisija/Padome, C-114/12, ECLI:EU:C:2014:2151, 69. un 70. punkts.

⁽¹⁰⁾ Atzinums 1/13, 2014. gada 14. oktobris, ECLI:EU:C:2014:2303, 74. punkts.

Turklāt kopš 2008. gada ir spēkā Savienības noteikumi par noziedzību vides jomā, un, ņemot vērā šo noziegumu pieaugošo nozīmi un ietekmi, tie arī turpmāk būs augsta prioritāte un attīstīsies Savienības līmenī.

Līdz ar to, tā kā konvencija ietilpst jomā, uz kuru lielā mērā attiecas ES kopīgie noteikumi, Savienībai vajadzētu būt ekskluzīvai ārējai kompetencei parakstīt konvenciju Savienības vārdā kā “tikai ES” nolīgumu.

Konvencija paredz, ka tā ir atvērta parakstīšanai Eiropas Savienībai (53. panta 1. punkts). Konvencijā ir iekļauti arī noteikumi par atrunām, kas ļauj deklarācijā precizēt tvērumu jēdzienam “nelikumīgs” un jēdzieniem “valsts tiesību akti”, “vietējie noteikumi”, “aizsargāts” un “prasība”, kuri konvencijā izmantoti dažu noziedzīgo nodarījumu definīcijā.

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

Nepiemēro.

- **Proporcionalitāte**

Konvencija paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi, lai sasniegtu politikas mērķus efektīvi apkarot noziegumus pret vidi, un tādējādi tā ir saskaņā ar proporcionalitātes principu, kā noteikts LES 5. panta 4. punktā. Pieņemot DVKA, Savienība jau ir īstenojusi iekšējo kompetenci šajā jomā.

Apsvērumi, kas attiecas uz DVKA, attiecas arī uz konvenciju, jo noziegumu pret vidi ietekme un vides aizsardzības nozīmīgums sniedzas pāri robežām un prasa starptautisku pieeju. Konvencijā ir definēts noziedzīgu nodarījumu jēdziena tvērums nolūkā ietvert visas attiecīgās darbības, tajā pašā laikā aprobežojoties tikai ar to, kas ir vajadzīgs un samērīgs. Gan konvencijā paredzētie noziedzīgie nodarījumi, gan sankcijas attiecas tikai uz nopietniem vides tiesību aktu pārkāpumiem, un tādējādi tiek ievērota proporcionalitāte.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

LESD 218. panta 5. punktā ir noteikts, ka Komisija vai Savienības Augstais pārstāvis ārlietās un drošības politikas jautājumos iesniedz priekšlikumus Padomei, kas pieņem lēmumu, ar kuru atļauj parakstīt starptautisku nolīgumu. Ņemot vērā paredzētā nolīguma priekšmetu, ir lietderīgi, ka Komisija iesniedz attiecīgu priekšlikumu.

3. EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

- **Ex post izvērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaudes**

Nepiemēro.

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Eiropas Komisija par šo priekšlikumu nav veikusi īpašu apspriešanos ar ieinteresētajām personām.

Konvencijas izstrāde bija Eiropas Padomes Ekspertu komitejas jautājumus par vides krimināltiesisko aizsardzību sadarbības centienu rezultāts, iesaistot Eiropas Padomes dalībvalstis, kā arī novērotājas valstis, arī Svēto Krēslu.

Saskaņā ar Eiropas Padomes apņemšanos sadarboties ar dažādām ieinteresētajām personām konvencijas izstrādē piedalījās arī pilsoniskās sabiedrības pārstāvji un citas starptautiskas organizācijas, arī Apvienoto Nāciju Organizācijas Vides programma (UNEP), Apvienoto Nāciju Organizācijas Narkotiku un noziedzības novēršanas birojs (UNODC), globālā

iniciatīva, kuras mērķis ir izbeigt noziegumus pret dzīvo dabu (*EWC*), *Wild Legal* un Savvaļas dzīvnieku un augu tieslietu komisija.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Savienības sarunu nostājas par konvenciju ir sagatavotas, apspriežoties ar Padomes Ar tiesu iestāžu sadarbību krimināllietās saistītu jautājumu darba grupu (*COPEN*).

- **Ietekmes novērtējums**

Nepiemēro.

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Nepiemēro.

- **Pamattiesības**

Konvencijas mērķis ir uzlabot vidi, jo uz to attiecas Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (“Harta”) 37. pants, un tādējādi arī iedzīvotāju labbūtību, pozitīvi ietekmējot tiesības uz dzīvību (Hartas 2. pants), tiesības uz fizisko neaizskaramību (3. pants), bērnu aprūpi un labklājību (24. pants), tiesības uz veselībai nekaitīgiem darba apstākļiem (31. pants) un tiesības uz profilaktisko veselības aprūpi (35. pants).

Konvencija nodrošina nepieciešamību un samērīgumu attiecībā uz jebkādu iejaukšanos personas datu aizsardzībā, garantējot pienācīgu datu aizsardzības pasākumu piemērošanu personas datiem, kas nosūtīti saskaņā ar konvencijas 42. pantu, atbilstoši piemērojamajiem tiesību aktiem un starptautiskajiem nolīgumiem.

Konvencijā ir ievērotas šādas pamattiesības:

- darījumdarbības brīvība, 34. pantā nosakot juridisko personu atbildību un skaidri nosakot, kādos gadījumos juridiska persona tiks saukta pie atbildības par noziegumiem pret vidi, kā arī 35. panta 2. punktā pret juridiskām personām paredzot sankcijas, kurām ir jābūt efektīvām, samērīgām un atturošām, tādējādi nodrošinot, ka jebkāda iejaukšanās darījumdarbības brīvībā ir nepieciešama un samērīga;
- noziedzīgu nodarījumu un sodu likumības un samērīguma principi (Hartas 49. pants) 35. pantā, paredzot efektīvus, samērīgus un atturošus pasākumus, kuros ņemts vērā noziedzīgā nodarījuma smagums, kā arī 31. pantā paredzot īpaši smaga noziedzīga nodarījuma gadījumus un 36. pantā – atbildību pastiprinošus apstākļus;
- tiesības netikt divreiz tiesātam vai sodītam kriminālprocesā par vienu un to pašu nodarījumu (Hartas 50. pants – *ne bis in idem*) 37. pantā, paredzot iespēju ņemt vērā galīgos spriedumus, ko pasludinājusi cita puse,

un pusēm tā būtu jāīsteno un jāpiemēro, pienācīgi ievērojot šīs tiesības.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Konvencijā ir paredzēts, ka trešās valstis sniedz finansiālu ieguldījumu Pušu komitejas darbībās. Lai gan visas Eiropas Padomes dalībvalstis veiks iemaksas no Eiropas Padomes parastā budžeta saskaņā ar Eiropas Padomes Statūtiem, puses, kas nav dalībvalstis, veiks ārpusbudžeta iemaksas. Ieguldījumu, ko sniedz valsts, kura nav Eiropas Padomes dalībvalsts, kopīgi nosaka Ministru komiteja un attiecīgā valsts, kas nav Eiropas Padomes dalībvalsts.

5. CITI ELEMENTI

• **Īstenošanas plāni un uzraudzības, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Konvencijā ir paredzēts uzraudzības mehānisms, ar kura palīdzību Pušu komiteja, ko veido pušu pārstāvji, uzraudzīs konvencijas īstenošanu. Tas arī atvieglos informācijas, pieredzes un labas prakses apkopošanu, analīzi un apmaiņu starp pusēm, vajadzības gadījumā tas arī veicinās konvencijas efektīvu izmantošanu un īstenošanu un paudīs viedokli par jebkuru jautājumu saistībā ar tās piemērošanu.

• **Skaidrojošie dokumenti (direktīvām)**

Nepiemēro.

• **Detalizēts konkrēto priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

1. pantā ir izskaidrots konvencijas mērķis.
2. pantā ir definēta konvencijas darbības joma.
3. pantā ir ietvertas svarīgu konvencijas terminu definīcijas.
4. pantā ir noteikta nediskriminācijas principa piemērošana attiecībā uz konvenciju.
5. pantā ir paredzēta visaptveroša un koordinēta politika, ko īsteno konvencijas puses.
6. pantā ir paredzēta valsts stratēģijas izstrāde un publicēšana.
7. pantā ir noteikts, ka puses piešķir finanšu resursus un cilvēkresursus.
8. pantā ir paredzēts, ka puses apmāca speciālistus.
9. pantā ir noteikts datu vākšanas un pētniecības tvērums.
10. pantā ir noteikti konvencijā paredzētie vispārīgie pienākumi veikt likumdošanas vai citus pasākumus, kas nepieciešami, lai novērstu konvencijā noteiktos noziedzīgos nodarījumus.
11. pantā ir paredzēti izpratnes veicināšanas pasākumi.
12. pantā ir noteikti noziedzīgi nodarījumi, kas saistīti ar nelikumīgu piesārņojumu.
13. pantā ir noteikti noziedzīgi nodarījumi, kas saistīti ar tādu izstrādājumu laišanu tirgū, kuri neatbilst vides prasībām.
14. pantā ir noteikti noziedzīgi nodarījumi, kas saistīti ar ķīmiskām vielām.
15. pantā ir noteikti noziedzīgi nodarījumi, kas saistīti ar radioaktīviem materiāliem vai vielām.
16. pantā ir noteikti noziedzīgi nodarījumi, kas saistīti ar dzīvsudrabu.
17. pantā ir noteikti noziedzīgi nodarījumi, kas saistīti ar ozona slāni noārdošām vielām.
18. pantā ir noteikti noziedzīgi nodarījumi, kas saistīti ar fluorētām siltumnīcefekta gāzēm.
19. pantā ir noteikti noziedzīgi nodarījumi, kas saistīti ar atkritumu nelikumīgu savākšanu, apstrādi, transportēšanu, atgūšanu, apglabāšanu vai nosūtīšanu.
20. pantā ir noteikti noziedzīgi nodarījumi, kas saistīti ar iekārtas nelikumīgu ekspluatāciju vai slēgšanu saistībā ar bīstamu darbību.
21. pantā ir noteikti noziedzīgi nodarījumi, kas saistīti ar iekārtas, kurā iesaistītas bīstamas vielas, nelikumīgu ekspluatāciju vai slēgšanu.
22. pantā ir noteikti noziedzīgi nodarījumi, kas saistīti ar kuģu nelikumīgu pārstrādi.

23. pantā ir noteikti noziedzīgi nodarījumi, kas saistīti ar piesārņojošu vielu noplūdi no kuģiem.
24. pantā ir noteikti noziedzīgi nodarījumi, kas saistīti ar virszemes ūdeņu vai gruntsūdeņu nelikumīgu ieguvu.
25. pantā ir noteikti noziedzīgi nodarījumi, kas saistīti ar nelikumīgi iegūtu kokmateriālu tirdzniecību.
26. pantā ir noteikti noziedzīgi nodarījumi, kas saistīti ar izrakteņu nelikumīgu ieguvu.
27. pantā ir noteikti noziedzīgi nodarījumi, kas saistīti ar aizsargājamu savvaļas dzīvnieku vai augu nelikumīgu nonāvēšanu, iznīcināšanu, iegūšanu un turēšanu.
28. pantā ir noteikti noziedzīgi nodarījumi, kas saistīti ar aizsargājamu savvaļas dzīvnieku vai augu nelikumīgu tirdzniecību.
29. pantā ir noteikti noziedzīgi nodarījumi, kas saistīti ar dzīvotņu nelikumīgu noplicināšanu aizsargājamā teritorijā.
30. pantā ir noteikti noziedzīgi nodarījumi, kas saistīti ar invazīvām svešzemju sugām.
31. pantā ir noteikts, kas ir uzskatāms par sevišķi smagu noziedzīgu nodarījumu.
32. pantā ir paredzēti noteikumi par kūdīšanu, palīdzēšanu, atbalstīšanu un mēģinājumu.
33. pantā ir noteikts, kādos gadījumos puses nosaka savu jurisdikciju attiecībā uz konvenciju.
34. pantā ir paredzēta juridisko personu atbildība.
35. pantā ir paredzētas sankcijas un pasākumi.
36. pantā ir paredzēti atbildību pastiprinoši apstākļi.
37. pantā ir paredzēta iespēja ņemt vērā citas puses iepriekš pasludinātos spriedumus.
38. pantā ir paredzēta tiesvedības uzsākšana un turpināšana.
39. pantā ir uzskaitīti gadījumi, kad pusēm būtu jāapsver tiesību piešķiršana personām un nevalstiskajām organizācijām piedalīties tiesvedībā.
40. pantā ir paredzēta starptautiskā sadarbība krimināllietās.
41. pantā ir paredzēta iespēja pārsūtīt informāciju starp pusēm bez iepriekšēja pieprasījuma.
42. pantā ir noteikts, ka ir jāievēro datu aizsardzības noteikumi piemērojamos tiesību aktos un starptautiskos nolīgumos, ar ko reglamentē personas datu aizsardzību.
43. pantā ir paredzēts cietušo statuss kriminālizmeklēšanā un tiesvedībā.
44. pantā ir paredzēta liecinieku aizsardzība saskaņā ar konvenciju.
45. pantā ir paredzēta to personu aizsardzība, kuras ziņo par nodarījumiem vai sadarbojas ar tiesu iestādēm saskaņā ar konvenciju.
46. pantā ir noteikts Pušu komitejas sastāvs un tās iekšējās procedūras.
47. pantā ir uzskaitīti citi pārstāvji, kurus ieceļ vai var iecelt Pušu komitejā.
48. pantā ir uzskaitītas Pušu komitejas funkcijas.
49. pants attiecas uz saistību ar citiem starptautisko tiesību avotiem.
50. pants attiecas uz konvencijas grozījumiem.
51. pantā ir noteikta konvencijas ietekme.

52. pantā ir reglamentēts strīdu izšķiršanas mehānisms saistībā ar konvenciju.

53. pantā ir paredzēta konvencijas parakstīšana un stāšanās spēkā.

54. pantā ir paredzēta pievienošanās konvencijai.

55. pants attiecas uz konvencijas teritoriālo piemērošanu.

56. pantā ir paredzēta iespēja atrunāt konkrētus konvencijas noteikumus, jo īpaši reģionālās integrācijas organizāciju iespēju precizēt konkrētu konvencijas jēdzienu tvērumu, pamatojoties uz to saskaņotajiem tiesību aktiem.

57. pantā ir paredzēta konvencijas denonsēšana.

58. pantā ir paredzēti gadījumi, kad Eiropas Padomes ģenerālsēkretārs sniedz paziņojumu.

- **Konvencijas parakstīšana un teksts**

Konvencijas tekstu iesniedz Padomei kopā ar šo priekšlikumu.

Atrunas tekstu iesniedz kopā ar šo priekšlikumu.

Saskaņā ar Līgumiem Komisijai ir jānodrošina konvencijas parakstīšana ar noteikumu, ka tā tiks noslēgta vēlāk.

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par to, lai Eiropas Savienības vārdā parakstītu Eiropas Padomes Konvenciju par vides krimināltiesisko aizsardzību

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 83. panta 2. punktu saistībā ar 218. panta 5. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Padome 2023. gada 28. septembrī pilnvaroja Komisiju Savienības vārdā piedalīties sarunās par Eiropas Padomes Konvenciju par vides krimināltiesisko aizsardzību ("konvencija")⁽¹⁾.
- (2) Konvenciju pieņēma Eiropas Padomes Ministru komiteja [datums], un to ir paredzēts atvērt parakstīšanai [datums].
- (3) Konvencijas 53. pantā ir noteikts, ka konvenciju atver parakstīšanai Eiropas Savienībai.
- (4) Konvencijā ir paredzēti noteikumi par tās mērķi un darbības jomu, juridiskajām definīcijām un terminoloģiju, noziedzīgiem nodarījumiem, juridisko personu atbildību, sankcijām un citiem pasākumiem, atbildību pastiprinošiem un mīkstinošiem apstākļiem, procesuālajām tiesībām un sadarbību, preventīviem pasākumiem un pilsoniskās sabiedrības līdzdalību attiecībā uz noziegumiem pret vidi.
- (5) Eiropas Parlaments un Padome 2024. gada 11. aprīlī, pamatojoties uz Līguma par Eiropas Savienības darbību 83. panta 2. punktu, pieņēma Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2024/1203⁽²⁾, kas ir plaši saskaņota ar konvenciju.
- (6) Ņemot vērā, ka konvencijas darbības joma un materiālie noteikumi lielā mērā sakrīt ar Direktīvu (ES) 2024/1203, konvencijas noslēgšana var ietekmēt Savienības kopīgos noteikumus vai mainīt to darbības jomu Līguma par Eiropas Savienības darbību 3. panta 2. punkta nozīmē. Tāpēc Savienībai ir ekskluzīva ārējā kompetence parakstīt konvenciju.
- (7) Lai nodrošinātu konvencijas un Direktīvas (ES) 2024/1203 saderību, Savienībai būtu jāizmanto konvencijas 56. panta 3. punktā paredzētā iespēja ar atrunu precizēt termina

⁽¹⁾ Padomes Lēmums (ES) 2023/2170 (2023. gada 28. septembris), ar ko Eiropas Komisiju pilnvaro Eiropas Savienības vārdā piedalīties sarunās par Eiropas Padomes Konvenciju, ar ko atceļ un aizstāj 1998. gada Konvenciju par vides krimināltiesisko aizsardzību (Eiropas Padomes līgumu sērija Nr. 172) (OV L, 2023/2170, 16.10.2023., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2023/2170/oj>).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2024/1203 (2024. gada 11. aprīlis), kas paredz noteikumus par vides krimināltiesisko aizsardzību un aizstāj Direktīvas 2008/99/EK un 2009/123/EK (OV L, 2024/1203, 30.4.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1203/oj>).

“nelikumīgs” un citu jēdzienu tvērumu, kurus izmanto noziedzīgu nodarījumu definēšanai saskaņā ar konvenciju.

- (8) Tāpēc konvencija būtu jāparaksta Savienības vārdā un atruna būtu jāapstiprina.
- (9) [Saskaņā ar 3. pantu Protokolā Nr. 21 par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju saistībā ar brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Līgumam par Eiropas Savienības darbību, Īrija [ar [...]] vēstuli ir paziņojusi, ka vēlas piedalīties šā lēmuma pieņemšanā un piemērošanā.] vai [Saskaņā ar 1. un 2. pantu Protokolā Nr. 21 par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju saistībā ar brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Līgumam par Eiropas Savienības darbību, un neskarot minētā protokola 4. pantu, Īrija nepiedalās šā lēmuma pieņemšanā, un Īrijai šis lēmums nav saistošs un nav jāpiemēro.]
- (10) Saskaņā ar 1. un 2. pantu Protokolā Nr. 22 par Dānijas nostāju, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Līgumam par Eiropas Savienības darbību, Dānija nepiedalās šā lēmuma pieņemšanā, un Dānijai šis lēmums nav saistošs un nav jāpiemēro,
- (11) Ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2018/1725⁽³⁾ 42. panta 1. punktu, ir notikusi apspriešanās ar Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāju, kas XXXX sniedza atzinumu⁽⁴⁾.

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Ar šo atļauj Savienības vārdā parakstīt Eiropas Padomes Konvenciju par vides krimināltiesisko aizsardzību, ņemot vērā minētās konvencijas noslēgšanu⁽⁵⁾.

2. pants

Ar šo tiek apstiprināta atruna⁽⁶⁾.

3. pants

Šis lēmums stājas spēkā [...].

Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1725 (2018. gada 23. oktobris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās un par šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 45/2001 un Lēmumu Nr. 1247/2002/EK (OV L 295, 21.11.2018., 39. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>).

⁽⁴⁾ OV C [...], [...], [...]. lpp.

⁽⁵⁾ Konvencijas tekstu publicēs kopā ar lēmumu par tās noslēgšanu.

⁽⁶⁾ Atrunas teksts ir publicēts OV L, [...].